

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van 50PLUS over Datacenter document en ontwikkelingen, ingediend op 7 oktober 2024, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 12 november 2024 (3322098).

Inleiding:

Hierbij bied ik u een set van twaalf vragen aan, opgesteld naar aanleiding van het feit dat het "Kaderdocument Datacenters Flevoland" in november 2022 door de Provinciale Staten is teruggestuurd naar het college. Sindsdien is er bijna twee jaar verstreken zonder dat er een nieuw kaderdocument is gepresenteerd, waardoor het onduidelijk is binnen welke beleidskaders er momenteel wordt gehandeld met betrekking tot de vestiging van datacenters in de provincie.

De onduidelijkheid rondom dit beleid heeft in een eerdere fase, tijdens de behandeling van het Meta-dossier, geleid tot een interpellatiedebat van ruim acht uur. Dit debat eindigde in een unanieme motie van treurnis tegen het gehele college, wat de politieke en bestuurlijke urgentie van duidelijke kaders en transparante besluitvorming benadrukt. Wij willen voorkomen dat een dergelijke situatie zich opnieuw voordoet. Daarom is het van groot belang om zo snel mogelijk helderheid te krijgen over het huidige beleid.

Gezien de recente ontwikkelingen in andere provincies, zoals Noord-Holland, en binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA), is het noodzakelijk om inzicht te krijgen in de standpunten en beleidskaders die de provincie Flevoland hanteert met betrekking tot de vestiging van datacenters.

De vragen zijn gebaseerd op deze overwegingen.

Inleiding op beantwoording:

Op 7 oktober 2024 heeft ons college van Gedeputeerde Staten een verzoek van fractie 50 PLUS ontvangen om een twaalftal schriftelijke vragen te beantwoorden inzake het 'Kaderdocument Datacenters Flevoland' en de ontwikkelingen daaromtrent. Alvorens ons college tot de beantwoording overgaat, willen wij opmerken dat de formulering door de steller dat de Staten de datacenterstrategie eerder 'hebben teruggeven aan het college', niet klopt. Het feit is dat het Statenvoorstel 'Kaderdocument Datacenters Flevoland' met kenmerk #2956076, met 19 stemmen vóór en 20 stemmen tegen, op 26 oktober 2022 is verworpen. Daarnaast hebben de Staten twee moties aangenomen op basis waarvan ons college werd gevraagd om uitvoering te geven aan de toekomstige datacentersontwikkelingen. Juist omdat het voorstel omtrent het kaderdocument verworpen werd en hiermee Provinciale Staten leken af te zien van hun kaderstellende rol, is bij het college van Gedeputeerde Staten een behoefte ontstaan om de juridische haalbaarheid van de moties te toetsen. De uitkomsten daarvan zijn aan de Staten op 5 september 2024 via de Statenmededeling met kenmerk #3274254 gepresenteerd.

Vragen:

1. Nu het "Kaderdocument Datacenters Flevoland" in november 2022 door Provinciale Staten is teruggestuurd, kan het college aangeven op basis van welke voorwaarden en beleidskaders er momenteel gehandeld wordt bij nieuwe aanvragen voor de vestiging van datacenters in de provincie Flevoland?

Antwoord:

Zoals wij in de inleiding hebben aangegeven is de formulering dat de Staten het kaderdocument terug aan het college hebben gestuurd, niet juist. Het Statenvoorstel 'Kaderdocument Datacenters Flevoland' is op 26 oktober 2022 verworpen. Dit feit, in relatie tot de in de Statenmededeling met kenmerk #3274254 gepresenteerde juridische bevindingen, betekent dat bij nieuwe ontwikkelingen wordt gekeken naar het bestaande reguliere beleid voor vestiging van bedrijven in Flevoland in brede zin. Onder het reguliere beleid verstaan wij onder andere de omgevingsvisie, omgevingsprogramma, economisch programma en omgevingsverordening.

2. Wordt er in de provincie Flevoland, net als in Noord-Holland, actief beleid gevoerd ten aanzien van de vestigingslocaties van datacenters? Zo ja, wat houdt dit beleid in?

Antwoord:

Nee, de provincie Flevoland voert momenteel geen actief beleid ten aanzien van de vestigingslocaties van datacenters.

3. Heeft de provincie Flevoland een strategie ontwikkeld of in ontwikkeling voor het reguleren en/of stimuleren van datacenterontwikkelingen, vergelijkbaar met andere provincies zoals Noord-Holland?

Antwoord:

Nee, op dit moment beschikt de provincie niet over dergelijke strategie.

4. Hoe waarborgt de provincie Flevoland de aandacht voor duurzaamheid en veiligheid bij eventuele toekomstige vestigingen van datacenters, gezien de groeiende aandacht voor deze thema's in de datacenterbranche?

Antwoord:

Bij iedere bedrijfsvestiging wordt getoetst op basis van bestaand regulier beleid voor de vestiging van bedrijven in Flevoland. Datacenters vormen hier geen uitzondering op.

5. Zijn er op dit moment afspraken of procedures binnen de provincie Flevoland met betrekking tot geheimhouding en transparantie bij grote investeringsprojecten, zoals de vestiging van datacenters?

Antwoord:

Wanneer potentiële investeerders in onze regio vertrouwelijke informatie delen, worden door ons college altijd binnen de kaders van Wet open overheid de uitzonderingsgronden toegepast en wordt de op deze gronden gebaseerde geheimhouding opgelegd. Dit is een gangbare procedure om zowel economische belangen van onze provincie als van de potentiële investeerders te beschermen. Om transparantie richting de Staten te borgen, worden door ons college stukken onder geheimhouding via griffie ter inzage voor de Staten gelegd. Op deze wijze worden de Staten actief op de hoogte gehouden en in een eerder stadium van dergelijke ontwikkelingen geïnformeerd dan de inwoners en het bedrijfsleven. De geheimhouding wordt voor bepaalde tijd opgelegd. In het geval van bedrijfsvestigingen houdt ons college een moment aan van de openbare aankondiging van dergelijke vestiging door het geïnteresseerde bedrijf zelf.

6. Welke maatregelen worden binnen de provincie genomen op het gebied van risicomanagement en toezicht bij grote investeringsprojecten zoals datacenters, conform de aanbevelingen van rekenkamers in andere provincies?

Antwoord:

Ons college vindt deze vraag lastig te beantwoorden door de multi-interpretabele begrippen zoals 'risicomanagement' en 'toezicht'. We vermelden graag dat ons college de aanbevelingen van Randstedelijke Rekenkamer in ons dagelijks bestuur van de provincie in acht neemt, omdat deze toegespitst zijn op onze regio en regionale problematiek.

7. Beschikt de provincie Flevoland over een strategisch investeringsbeleid en een uitvoeringskader voor grote projecten, vergelijkbaar met documenten zoals "Sturing in Samenwerking 3.0" van de provincie Limburg? Zo ja, hoe wordt dit toegepast op datacenterontwikkelingen?

Antwoord:

Provincie Flevoland heeft geen integraal strategisch investeringsbeleid. Een dergelijk beleid gaat over het inzetten van het vermogen ten gunste van de provincie. Het is bedoeld om geld weg te zetten en rendement te behalen (zoals rente en dividend), om dat vervolgens weer in te zetten voor de doelstellingen van de provincie en het vermogen op peil te houden. Dat geldt ook voor het document van provincie Limburg, 'Sturing in Samenwerking 3.0'.

Aangezien Flevoland, de afgelopen jaren en momenteel, niet de middelen beschikbaar heeft om op een dergelijke wijze te investeren, was er ook geen noodzaak om een dergelijk beleid op te stellen. Ook zijn de mogelijkheden tegenwoordig beperkt, omdat het schatkistbankieren verplicht is geworden.

Wel beschikken wij over de [handreiking financieringsinstrumenten](#). Dat document is bedoeld om te helpen (in het geval van grootschalige ontwikkelingen) bij de keuze voor het inzetten van bepaalde financiële instrumenten zoals een subsidie, lening, of deelneming.

Als het gaat om een uitvoeringskader voor grote projecten, werkt ons college graag met gebiedsprogramma's. De gebiedsprogramma's van onze provincie dragen bij aan de uitvoering van de omgevingsagenda en de lange termijn kernopgaven van de omgevingsvisie: 'Samen maken we Flevoland'. Dit doen we door een integrale aanpak op het gebied van fysieke leefomgeving, innovatie en talent samen met publieke en private partners. Dit is niet alleen gericht op een sociaaleconomisch ecosysteem, maar ook op verbetering van de leefbaarheid en duurzaamheid van de regio.

8. *Gezien de toenemende problemen met netwerkcongestie, vooral in gebieden waar datacenters gevestigd zijn, hoe wordt in Flevoland de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk in overweging genomen bij de besluitvorming over de vestiging van nieuwe datacenters? Welke stappen onderneemt de provincie om te voorkomen dat de energievoorziening voor andere sectoren en huishoudens wordt beïnvloed door datacenters?*

Antwoord:

Sinds november 2022 is er voor het gehele gebied Gelderland, Utrecht en Flevoland sprake van structurele netcongestie op het hoofdnet van TenneT en geldt de stop op nieuwe grootverbruikersaansluitingen. De verwachting is dat dit nog tot medio 2030 duurt, want pas dan moet de benodigde energie-infrastructuur zijn uitgebreid.

Dit betekent dat er in Flevoland geen ruimte is voor nieuwe grootverbruikersaansluitingen.

In juli 2024 heeft onze provincie samen met de netbeheerders, gemeenten en het Rijk het 'Actieplan Netcongestie Flevopolder' vastgesteld met daarin verschillende maatregelen die de impact van netcongestie op de ruimtelijk-economische ontwikkelingen moet beperken.

Op dit moment werken wij met gemeenten en netbeheerders samen aan het integraal programmeren. Op deze manier worden de verschillende ruimtelijk-economische ontwikkelingen in de provincie eerder en beter afgestemd met de netbeheerders. Binnen deze samenwerking wordt onder andere gewerkt aan het opstellen van een Energievisie en een programma Energie Infrastructuur. Hierin zullen de gewenste economische ontwikkelingen van de provincie Flevoland ook een goede energetische vertaling moeten krijgen..

9. *Zijn er momenteel gesprekken gaande tussen de provincie Flevoland en datacenterbedrijven, of indirect via Horizon, over de mogelijke vestiging van een datacenter binnen de provincie? Zo ja, wat is de status van deze gesprekken?*

Antwoord:

Ons college is niet in gesprek met datacenterbedrijven. Onze Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Horizon wordt regelmatig benaderd door verschillende bedrijven waarbij niet uit te sluiten valt dat daar vertegenwoordigers van de datacentersector tussen zitten. Er is geen actieve acquisitie om deze bedrijvigheid naar Flevoland te halen, maar de bedrijven zijn vrij om beoogde vestigingsplaatsen en mogelijkheden te verkennen. Wel willen we erop wijzen dat hyperscale datacenters van een bepaalde omvang door het Rijk zijn uitgesloten voor vestiging in Flevoland.

10. *Hoe wordt in Flevoland omgegaan met de ruimtelijke inpassing van datacenters, en zijn er specifieke locaties in beeld gebracht die geschikt zijn of in overweging worden genomen voor dergelijke vestigingen?*

Antwoord:

Voor landschappelijke inpassing wordt gekeken naar bestaand regulier beleid voor vestiging van bedrijven in Flevoland, onder andere het programma 'Landschap van de Toekomst'. Er zijn geen specifieke locaties in beeld gebracht voor vestiging van datacenters omdat het voorstel inzake het 'Kaderdocument Datacenters Flevoland' op 26 oktober 2022 door de Staten is verworpen en daarmee het beleidsvormingstraject is afgebroken. Zonder kaders vanuit de Staten is de legitimiteit voor het in kaart brengen van specifieke locaties afgenomen.

11. *Welke stappen onderneemt de provincie Flevoland om publieke belangen zoals werkgelegenheid, milieubescherming en energie-efficiëntie te waarborgen bij de eventuele vestiging van datacenters?*

Antwoord:

Zoals bij alle bedrijfsvestigingen wordt ook in het geval van datacenters gekeken naar het bestaande reguliere beleid voor vestiging van bedrijven in Flevoland, in het bijzonder het omgevingsprogramma en de omgevingsverordening. Datacenters hebben daarin geen speciale positie.

12. *Hoe worden omwonenden en andere betrokken partijen geïnformeerd en betrokken bij de besluitvorming rondom de vestiging van datacenters in Flevoland?*

Antwoord:

Voor nieuwe ontwikkelingen zoals bedrijfsvestigingen geldt participatiebeleid bij zowel de gemeente als de provincie. In de praktijk is vaak de gemeente het bevoegd gezag voor de ruimtelijke procedures en om die reden wordt de participatie op gemeentelijk niveau opgestart.